

Současné směry ve výzkumu léčby konopím a konopnými látkami; praktické aspekty léčby konopím v Izraeli

Lumír Ondřej Hanuš

Konopí seté, *Cannabis sativa* L., lék, přadná rostlina i rekreační droga. Tolik velebené a ještě více zatracované. Rostlina, kterou jsem v Olomouci pěstoval léta k výzkumu a nikdy si jí nikdo ani nevšimnul. Média nejen u nás, ale i ve světě udělala své. Co bylo velebené několik tisíc let je posledních 70 let zatracované. I když bylo odjakživa používáno k obveselení mysli, již před zhruba pěti tisíci lety bylo používáno především jako lék a přadná rostlina. Lékem bylo především ve Starém světě, ať již to byla Čína, Egypt, Indie, Asýrie nebo Řím. Drogou bylo v islámském světě a věhlas drogy mu přinesla především Amerika.

Svoji renesanci jako lék zažilo po roce 1950, kdy na LF UP v Olomouci Zdeněk Krejčí znovuobjevil konopí jako lék. Znovuobjevil, ale neprorazil, i když svoji snahu dotáhl až ke konferenci (v roce 1954) na téma Konopí jako lék.

Přes mnoho peripetií se v poslední době konečně konopí opět prosazuje jako lék. V současné době je to především lék, používaný k symptomatické léčbě. Nicméně množství vědeckých prací, které se v posledních letech objevily prokazuje, že konopí má jako lék v lékařství své oprávněné místo a že nejen odstraňuje symptomy, ale i léčí. Není bez zajímavosti, že látka, která dělá tuto rostlinu psychoaktivní je právě onou hlavní látkou s léčivými účinky. Vzhledem k tomu, že konopí není legální rostlinou a z těchto důvodů výzkum léčby touto rostlinou byl značně zbrzděn (a navíc finální výzkum a uvedení do praxe si mohou dovolit jen bohaté farmaceutické firmy), pouze v posledních letech se objevují vědecké práce, které potvrzují oprávněnost jeho používání v lékařství.

Konopí, ať již pěstované na vlákno či jako droga, nemá příliš vysoký obsah psychoaktivní látky – Δ^9 -tetrahydrocannabinolu (THC). Je jí v rostlině jen několik procent. Teprve uživatelé této drogy dokázali vypěstovat odrůdy, které mají extrémně vysoký obsah THC – a právě tyto odrůdy jsou vhodné k léčbě!

Zatímco v České republice jsou lidé, kteří používají konopí výhradně a evidentně pouze k léčbě, v rozporu se zákonem a takto jsou i stíháni, ve světě se v řadě zemí již začalo konopím léčit. Věřím, že když jsme v novodobé léčbě konopím byli ve světě první, nebudeme v legalizaci léčebného konopí poslední.

Léčebné konopí je lék, který dostává v Izraeli nemocný s povolením Ministerstva zdravotnictví na doporučení odborným lékařem zcela zdarma. Toto je také jediná možnost použití léčebného konopí. Podle Ministerstva zdravotnictví Izraele musí léčebné konopí obsahovat minimálně 18 % Δ^9 -tetrahydrocannabinolu. Léčebné konopí pěstují k tomuto účelu v současné době dobrovolníci, kteří je dodávají Ministerstvu zdravotnictví zcela zdarma.

Použití konopí k jinému nežli léčebnému účelu je v Izraeli nelegální a trestné.

V Izraeli se začala v posledních letech úspěšně léčit léčebným konopím řada nemocí. Léčba se s novými poznatky stále zdokonaluje a vylepšuje. Dnes v Izraeli používá léčebné konopí kolem dvou tisíc pacientů a jejich počet se stále zvyšuje. Tato droga tak přináší blaho těm, kterým lékařská věda nedokázala jinak pomoci.